

15/5/24

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

TER BESLISSING

DGLZ

Directie Zorgverzekeringen

Opgesteld door

Aan

Minister voor Medische Zorg

Deadline: 15 mei 2024

nota

Verzending eindverslag project 'Vermindering mijding
mondzorg om financiële redenen' naar Tweede Kamer

Datum

7 mei 2024

Kenmerk

3822509-1065404-Z

Uw kenmerk

Zaaknummer

Bijlage(n)

2

1. Aanleiding

Begin 2023 zijn VWS, SZW, ZN, VNG, Divosa, Patiëntenfederatie Nederland en de Mondzorgalliantie in projectvorm gestart met een verkenning van de problematiek 'mondzorgmijding' en de oplossingsrichtingen. Er zijn reeds twee voortgangsrapportages naar de Tweede Kamer gestuurd. De samenwerkende partijen hebben op 7 mei 2024 hun eindverslag uitgebracht.

2. Geadviseerd besluit

Het versturen van de bijgevoegde Kamerbrief en het eindverslag van de projectgroep mede namens de Minister voor Armoedebeleid, Participatie en Pensioenen (MAPP). Het advies is om de stukken uiterlijk 15 mei te versturen i.v.m. het commissie debat eerstelijnszorg op 22 mei.

3. Kernpunten

Eindverslag

In totaal blijkt dat circa 1,4 mln volwassenen in Nederland niet ten minste om de twee jaar naar de tandarts gaan, waarvan circa 0,5 mln om o.a. financiële redenen. De verdeling van de beschikbare capaciteit aan mondzorgverleners is daarbij een belangrijk bijkomend vraagstuk.

In het eindverslag zijn samenhangende oplossingsrichtingen genoemd:

1. *Verbeter de financiële toegankelijkheid van de mondzorg*: De partijen stuiten op een bekend dilemma; Landelijke eenduidige maatregelen, zoals pakketmaatregelen, zijn te grof en te kostbaar (volume risico's). Maatwerk (bijvoorbeeld uitgevoerd door gemeenten) zijn complex, vraagt veel van de uitvoering en is een risico op (rechts)ongelijkheid. Nieuw is de ambitie bij zorgverzekeraars en de mondzorgprofessionals om een landelijke aanvullende mondzorgverzekering/regeling uit te werken op basis van de handreiking (acute en) noodzakelijke mondzorg voor financieel kwetsbare mensen.
2. *Versterk het sociaal vangnet*: Geen enkele landelijke maatregel zal de problematiek volledig wegnemen. Een gemeentelijk – en maatschappelijk vangnet, ofwel een sociaal vangnet, zeker voor mondzorgkosten, blijft daarom nodig. Rijksbijdragen kunnen hierbij helpen.
3. *Geef mondzorg hernieuwde aandacht in de publieke gezondheid*: Een hernieuwde aandacht voor mondgezondheid is nodig, bijvoorbeeld door doelgroepgerichte voorlichting, betere informatievoorziening aan hulpverleners, mondzorg als onderdeel van de preventieketens en meer aandacht voor de mondgezondheid van de jeugd.

Daarnaast stellen de Mondzorgalliantie en zorgverzekeraars dat het voordeliger is om de opleidingscapaciteit mondzorg breed uit te breiden. Spreiding kan aanvullend worden gerealiseerd door een praktijkervaringsjaar aan de opleiding Tandheelkunde toe te voegen, waarin studenten ingezet kunnen worden in praktijken (evenwichtig) verspreid over het hele land.

Datum

7 mei 2024

Kenmerk

3822509-1065404-Z

Voor de korte termijn gaan circa tien gemeenten en drie zorgverzekeraars van april 2024 tot maart 2025 aan de slag met de verbeterde inzet van de gemeentepolis, doelgroepgerichte voorlichting en een sociaal vangnet.

Reactie op het eindverslag (strekking Kamerbrief)

- Het is aan een volgend kabinet om passende maatregelen te nemen. Dit is niet gemakkelijk, omdat op voorhand de bredere kosten en baten van maatregelen nooit helemaal in beeld kunnen worden gebracht.
- VWS investeert in de korte termijn maatregelen door budget beschikbaar te stellen voor regionale coördinatie (i.v.m. verbeterde inzet gemeentepolis), inzet van een communicatiebureau en (samen met SZW) subsidie te verstrekken aan Dokters van de Wereld om sociale vangnetten op te zetten.
- Voor de lange termijn maatregelen;
  - is een pakketadvies gevraagd aan ZiNL (de pakketbrief 2025 gaat parallel uit met deze brief en is tevens de opdracht aan ZiNL),
  - wordt het idee van een 'landelijke aanvullende mondzorgverzekering / regeling' door ZN en de Mondzorgalliantie i.s.m. VWS uitgewerkt;
  - worden eventuele maatregelen binnen de publieke gezondheid verkend met experts uit het veld (incl. verbinding met GALA).
- VWS is het eens met de noodzaak om de opleidingscapaciteit Tandheelkunde uit te breiden. Dit kabinet heeft eerder bekend gemaakt het minimumadvies van het Capaciteitsorgaan voor Tandheelkunde stapsgewijs op te volgen. Het is aan een volgend kabinet de genoemde voorstellen te wegen als onderdeel van de inspanningen om de mijding van mondzorg te verminderen.

Moties

In de Kamerbrief gaat u in op twee moties.

- Met de motie Mohandis, Ellemeet, Van den Berg en Van den Hil¹ wordt de regering verzocht om met betrokken partijen in gesprek te gaan om te bevorderen dat kinderen uit risicogroepen via de jeugdgezondheidszorg in aanraking worden gebracht met mondzorg, bijvoorbeeld door middel van een regionaal coördinator die aandacht heeft voor de rol van mondzorg in preventieve programma's. Deze motie wordt afgedaan met het opnemen van aandacht voor mondzorg in Kansrijke Start en met de betaaltitel voor mondzorgcoaches in de jeugdgezondheidszorg, waarover op dit moment met de beroepsgroepen wordt gesproken.
- Met de motie van Dijk en Drost² is de regering verzocht om op korte termijn met concrete voorstellen te komen om voor bepaalde groepen, zoals dak- en thuislozen, ongedocumenteerden en mensen in de prostitutie de mondzorg te verbeteren. In reactie op deze motie verwijst u naar het eindverslag. Met name voor deze groepen is het belangrijk om het sociale vangnet te versterken.

¹ Tweede Kamer, vergaderjaar 2022–2023, 36 200 XVI, nr. 6

² Tweede Kamer, vergaderjaar 2022–2023, 33 578, nr. 10

4. Toelichting

Datum
7 mei 2024

Kenmerk
3822509-1065404-Z

a. Draagvlak politiek

Een groot aantal politieke partijen heeft in hun verkiezingsprogramma's aandacht geschonken aan mondzorg. Verschillende varianten van mondzorg in het basispakket zijn daarin geformuleerd.

b. Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

Er is blijvende (media)aandacht voor mondzorg en de (ernstige) nadelige gevolgen van mondzorgmijding voor de algehele gezondheid, welbevinden en participatie. Ook in de verkiezingscampagnes was er aandacht voor. De petitie van Dokters van de Wereld is de 260.000 handtekeningen voorbij en zal naar verwachting aan de nieuwe Tweede Kamer worden aangeboden.

c. Financiële en personele gevolgen

- In het eindverslag zijn, voor zo ver mogelijk, de financiële effecten van pakketmaatregelen opgenomen. De volume risico's zijn niet altijd goed in te schatten.
- De financiële gevolgen van een landelijke AV/regeling en maatregelen binnen de publieke gezondheid moeten nog in beeld worden gebracht.
- De investeringen in de korte termijn maatregelen (verbetering inzet gemeentepolis, doelgroepgerichte voorlichting en sociaal vangnet) zijn ca. € 0,5 mln.

d. Juridische aspecten haalbaarheid

Herziening van de aanspraak op mondzorg zal minimaal 2 jaar in beslag nemen.

e. Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)

De voortgangsrapportage komt voort uit de samenwerking met alle deelnemende partijen. De Kamerbrief is afgestemd met SZW i.v.m. 'mede namens' de minister voor Armoedebeleid, Participatie en Pensioenen en gaat ter informatie naar de minister van Onderwijs i.v.m. het punt over opleidingsplaatsen.

f. Gevolgen administratieve lasten

Met de VNG en Divosa is de rol van gemeenten verkend. De VNG en Divosa zien geen rol voor gemeenten bij het uitvoeren van een eventuele regeling mondzorg voor financieel kwetsbaren. De uitvoeringslasten zijn reeds hoog. N.a.v. het advies van de Commissie Sociaal Minimum³ over de gemeentepolis wordt apart met SZW en gemeenten gekeken naar de mogelijkheden om op landelijk of regionaal niveau afspraken te maken met zorgverzekeraars over bodemvoorwaarden of modelpolissen.

g. Toezeggingen

Met het versturen van dit eindverslag hebt u voldaan aan de toezegging om het eindverslag voor de zomer 2024 naar de Tweede Kamer te sturen.

h. Fraudetoets nvt

³ [Een zeker bestaan; Naar een toekomstbestendig stelsel van het sociaal minimum \(Rapport II\) | Rapport | Rijksoverheid.nl](#)

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Tot personen herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Datum
7 mei 2024

Kenmerk
3822509-1065404-Z